



सत्यमेव जयते

# The Gujarat Government Gazette

## EXTRAORDINARY

### PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. LXIV ]

FRIDAY, MARCH 3, 2023 / PHALGUNA 12, 1944

Separate paging is given to this part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

## PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

સભ્યશ્રી ઈમરાન ખેડાવાલાએ, તા.૩ માર્ચ, ૨૦૨૩ના રોજ દાખલ કરેલું નીચેનું વિધેયક ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ, અન્વયે સામાન્ય માહિતી અર્થે પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે છે.

**Gujarat Bill No. 4 of 2023.**

**THE GUJARAT EMPLOYMENT GUARANTEE BILL, 2023.**

***A BILL***

*to make effective provision for securing the right to work by guaranteeing employment to all persons who volunteer to do skill or unskilled work in the State of Gujarat.*

**સન ૨૦૨૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક. ૪.**

**ગુજરાત રોજગાર બાંધધરી વિધેયક, ૨૦૨૩.**

ગુજરાત રાજ્યમાં કુશળ અથવા બિન-કુશળ કામ કરવા ઇચ્છતી તમામ વ્યક્તિઓને રોજગારની બાંધધરી આપીને કામ મેળવવાનો હક સુનિશ્ચિત કરવા માટે અસરકારક જોગવાઈ કરવા માટેનું વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચુંમોતેરમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે:-

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત રોજગાર બાંધધરી અધિનિયમ, ૨૦૨૩ કહેવાશે.

(૨) તે સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે.

(૩) તે તરત જ અમલમાં આવશે.

૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત હોય તે સિવાય,-

(ક) “પુખ્ત વયની વ્યક્તિ” એટલે અઢાર વર્ષની વય પૂરી કરી હોય તેવી વ્યક્તિ;

(ખ) “સમિતિ” એટલે કલમ ૫ હેઠળ રચાયેલી જિલ્લા રોજગાર બાંધધરી સમિતિ;

(ગ) “નિયંત્રક” એટલે કલમ ૬ હેઠળ નીમાયેલા બેરોજગારી નિયંત્રક;

(ઘ) “કાઉન્સિલ” એટલે કલમ ૪ હેઠળ રચાયેલી ગુજરાત રાજ્ય રોજગાર બાંધધરી કાઉન્સિલ;

ટૂંકી સંજ્ઞા,  
વ્યાપ્તિ અને  
આરંભ.

વ્યાખ્યા.

- (ચ) “અમલીકરણ એજન્સી”માં રાજ્ય સરકારે યોજના હેઠળ હાથ ધરેલ કોઈપણ કામનો અમલ કરવાનું કાર્ય જેને સોંપ્યું હોય તેવા રાજ્ય સરકારના કોઈ વિભાગ, સ્થાનિક મંડળ અથવા રાજ્ય સરકારના અન્ડરટેકિંગ (ઉપક્રમ)નો સમાવેશ થાય છે;
- (છ) “અમલીકરણ અધિકારી” એટલે નિયંત્રકની સાથે વિચારવિનિમય કરીને અમલીકરણ એજન્સીએ પોતાની સત્તા અને ફરજો પૈકી કોઈ સત્તા વાપરવા અથવા ફરજો બજાવવા માટે નીમેલા અધિકારી;
- (જ) “સ્થાનિક વિસ્તારો” એટલે સ્થાનિક મંડળની હકૂમતની અંદર આવતો વિસ્તાર;
- (ઝ) “સ્થાનિક મંડળ” એટલે તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈપણ કાયદા હેઠળ સ્થપાયેલું મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન (મહાનગરપાલિકા), નગરપાલિકા, પંચાયત અથવા કેન્ટોનમેન્ટ;
- (ટ) “ઠરાવેલું” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા નિયમોથી ઠરાવેલું;
- (ડ) “યોજના” એટલે કલમ ૭ હેઠળ તૈયાર કરીને પ્રસિદ્ધ કરેલી અને તત્સમયે અમલમાં હોય તેવી રોજગાર બાંધધરી યોજના.

પુખ્ત વયની  
વ્યક્તિઓને  
રોજગારની  
બાંધધરી.

૩. ગુજરાત રાજ્યમાં પુખ્ત વયની દરેક વ્યક્તિને કામ મેળવવાનો અધિકાર એટલે કે કુશળ અથવા યથાપ્રસંગ, બિન-કુશળ કામ કરવા માટે બાંધધરી આપ્યા મુજબનો રોજગાર મેળવવાનો અને આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અને તે હેઠળ કરેલી યોજના અનુસાર તે માટે વેતન મેળવવાનો અધિકાર રહેશે.

સ્પષ્ટીકરણ.- કોઈ પુખ્ત વયની વ્યક્તિ સામાન્ય રીતે કોઈ ખાસ તાલીમ વગર જે કામ કરી શકશે તેવું અપેક્ષિત હોય અને યોજનામાં તે તરીકે વર્ગીકૃત કરેલું હોય તો, તે કામ બિન-કુશળ તરીકે ગણવામાં આવશે.

રાજ્ય  
કાઉન્સિલ  
અને તેના  
કાર્યો.

૪. (૧) આ અધિનિયમના અમલની સામયિક સમીક્ષા અને અમલીકરણની દેખરેખના હેતુઓ માટે, ગુજરાત રાજ્ય રોજગાર બાંધધરી કાઉન્સિલ નામની એક કાઉન્સિલ રહેશે. રાજ્ય સરકાર, કાઉન્સિલના અધ્યક્ષ અને અન્ય સભ્યોને નીમશે. કાઉન્સિલના અન્ય સભ્યોની સંખ્યા એકત્રીસ કરતાં વધવી જોઈશે નહિ, જેમાંના ઓછામાં ઓછા ત્રણ સભ્યો અનુસૂચિત જાતિના સભ્યોમાંથી, ત્રણ સભ્યો અનુસૂચિત આદિજાતિના સભ્યોમાંથી અને ત્રણ સભ્યો મહિલા સભ્યોમાંથી નીમવા જોઈશે.
- (૨) કાઉન્સિલનું અન્ય કાર્ય, આ અધિનિયમને લગતી અને યોજના અને તેના અમલીકરણને લગતી તમામ બાબતો વિશે રાજ્ય સરકારને સલાહ આપવાનું રહેશે.
- (૩) કાઉન્સિલને યોજનાનું મૂલ્યાંકન કરવાની સત્તા રહેશે અને આ હેતુ માટે, સામાન્ય રીતે ગુજરાતની અર્થવ્યવસ્થા અને લોકોની સામાજિક-આર્થિક પરિસ્થિતિને લગતા અને ખાસ કરીને યોજનાના અમલીકરણને લગતા આંકડા એકત્રિત કરશે અથવા કરાવશે.
- (૪) કાઉન્સિલને, આ અધિનિયમ અને યોજનાના અમલીકરણ સાથે સંકળાયેલા વિશિષ્ટ પ્રશ્નો અને સમસ્યાઓનો અભ્યાસ કરવા માટે એક અથવા એકથી વધુ અભ્યાસ જૂથોની નિમણૂક માટે રાજ્ય સરકારને ભલામણ કરવાની સત્તા રહેશે.
- (૫) કાઉન્સિલ, જિલ્લા રોજગાર બાંધધરી સમિતિઓના કામકાજનું સંકલન કરશે.

સમિતિઓ  
અને તેમના  
કાર્યો.

૫. (૧) રાજ્ય સરકાર દરેક જિલ્લામાં, એક જિલ્લા રોજગાર બાંધધરી સમિતિ રચશે. દરેક સમિતિ, હોદ્દાની રૂએના અને રાજ્ય સરકારે નામનિયુક્ત કરેલા સભ્યોની બનશે, જે નીચે પ્રમાણે રહેશે:-

(ક) હોદ્દાની રૂએ સભ્યો

- (૧) જિલ્લામાં, મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના કમિશનર, હોય તો, તે,
- (૨) જિલ્લામાં, નગરપાલિકાઓના પ્રમુખો,
- (૩) જિલ્લા પંચાયત પ્રમુખ અને ઉપપ્રમુખ,
- (૪) જિલ્લામાં, તાલુકા પંચાયતોના પ્રમુખો,
- (૫) જિલ્લાના કલેક્ટર.

## (ખ) નામનિયુક્ત સભ્યો

- (૧) જિલ્લામાં, નાના પાયાના ઉદ્યોગોમાં સંકળાયેલી વ્યક્તિઓમાંથી નામનિયુક્ત કરવાના ત્રણ સભ્યો;
  - (૨) રાજ્ય સરકારના અભિપ્રાય મુજબ ઔદ્યોગિક વહીવટમાં નિષ્ણાત હોય તેવા, નામનિયુક્ત કરવાના બે સભ્યો;
  - (૩) મજૂર નેતાઓમાંથી બે સભ્યો;
  - (૪) ખેત મજૂરોના રજિસ્ટર થયેલા કોઈ યુનિયનમાંથી બે સભ્યો;
  - (૫) કોઈ વિસ્તાર મુખ્યત્વે અનુસૂચિત આદિજાતિ વિસ્તાર હોય તો, અનુસૂચિત આદિજાતિઓમાંથી બે સભ્યો;
  - (૬) પછાત વર્ગોની વ્યક્તિઓમાંથી બે સભ્યો;
  - (૭) બે મહિલા સભ્યો.
- (૨) નામનિયુક્ત સભ્યોની મુદત ત્રણ વર્ષની રહેશે.
- (૩) એવી દરેક સમિતિના અધ્યક્ષની નિમણૂક, તેના બિન-સરકારી સભ્યોમાંથી કરવામાં આવશે.
- (૪) આ સમિતિ, તેની સંબંધિત હકૂમતમાં, વખતોવખત યોજનાના અમલીકરણની દેખરેખ રાખશે અને સમીક્ષા કરશે અને આ અધિનિયમના વધુ અસરકારક અમલીકરણ માટે તેમના અભિપ્રાય પ્રમાણે જરૂરી હોય તેવા પગલાં રાજ્ય સરકારને અને કાઉન્સિલને સૂચવશે.
- (૫) સમિતિ, જિલ્લામાંની અમલીકરણ એજન્સીઓની કામગીરીનું સંકલન કરશે.
૬. (૧) સરકાર, દરેક જિલ્લા માટે એક રોજગાર નિયંત્રક નીમશે.
- (૨) નિયંત્રક, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓના અમલ માટે જવાબદાર રહેશે અને આ હેતુ માટે, રાજ્ય સરકારના અને જિલ્લામાંના સ્થાનિક મંડળોના તમામ અન્ય અધિકારીઓ નિયંત્રકને જવાબદાર રહેશે.
૭. (૧) કલમ ૩માં જણાવેલી રોજગાર બાંધધરી યોજનાનો અમલ કરવાના હેતુ માટે, રાજ્ય સરકારે, આ અધિનિયમથી અથવા તે હેઠળ અથવા યોજનામાં જણાવેલી શરતોને અધીન રહીને કુશળ અથવા બિન-કુશળ કામ કરવા ઈચ્છતી તમામ પુખ્ત વયની વ્યક્તિઓને રોજગાર પૂરો પાડવા માટેની યોજના તૈયાર કરીને પ્રસિદ્ધ કરવી જોઈશે.
- (૨) દરેક નિયંત્રકને, જિલ્લામાં યોજના હેઠળ હાથ ધરવાના કામોની બ્લ્યુ પ્રિન્ટ (રૂપરેખા) તૈયાર કરવા કહેવું જોઈશે.
- (૩) નિયંત્રકે, સમિતિ સમક્ષ મંજૂરી માટે બ્લ્યુ પ્રિન્ટ (રૂપરેખા) મૂકવી જોઈશે અને સમિતિ, જિલ્લામાંની અમલીકરણ એજન્સીઓના મંતવ્યો ઉપર વિચારણા કર્યા પછી તેને મંજૂરી આપશે.
- (૪) યોજના, ઠરાવવામાં આવે તે રીતે તૈયાર કરીને પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવશે અને તેમાં, ઠરાવવામાં આવે તેવી વિગતોનો સમાવેશ થશે.
૮. નિયંત્રક, કામ કરવા ઈચ્છતી બેરોજગાર વ્યક્તિઓના નામ અને સરનામા નોંધવા માટે જિલ્લામાં નોંધણી સત્તામંડળો રચી શકશે. નામ નોંધવાના સ્થળો, દરેક વ્યક્તિથી ૧૦ કિલોમીટરના અંતરની અંદર જ હોવા જોઈશે. નોંધણી સત્તામંડળો ઠરાવવામાં આવે તે રીતે કાર્ય કરશે.
૯. (૧) રાજ્યના કોઈ સ્થાનિક વિસ્તારમાં રહેતી હોય અને કોઈ કુશળ અથવા બિન-કુશળ કામ કરવા ઈચ્છતી હોય તેવી દરેક બેરોજગાર પુખ્ત વયની વ્યક્તિ, કલમ ૮ હેઠળ રચાયેલ સત્તામંડળ પાસે પોતાનું નામ અને સરનામું નોંધાવી શકશે. નોંધણી સત્તામંડળ-એ, પોતાને યોગ્ય લાગે તેવી તપાસ કર્યા પછી આવી વ્યક્તિઓના નામ અને સરનામા નોંધવા જોઈશે. નોંધણી, રાજ્ય સરકાર નક્કી કરે તેટલી મુદત માટે અમલમાં રહેશે અને તેને વખતોવખત તાજી કરી શકાશે. નોંધણી સત્તામંડળને, કોઈ વ્યક્તિએ પોતાની ઉંમર વિશે ખોટું નિવેદન કરીને પોતાનું નામ નોંધાવ્યું છે એવી ખાતરી થાય તો, સંબંધિત વ્યક્તિને સુનાવણીની વાજબી તક આપ્યા પછી, રજિસ્ટરમાંથી તેનું નામ કાઢી નાખી શકશે.

રોજગાર  
નિયંત્રક અને  
તેના કાર્યો.

યોજના તૈયાર  
કરીને પ્રસિદ્ધ  
કરવા બાબત.

નોંધણી.

સશક્ત  
વ્યક્તિઓને  
બાંધધરીયુક્ત  
રોજગાર આપવા  
માટે લાગુ  
પાડવાની શરતો.

- (૨) કોઈ કુટુંબમાં કોઈપણ સશક્ત પુખ્ત વયની સભ્ય ન હોય, તો ૧૫ વર્ષની ઉંમર થઈ હોય તેવી કુટુંબની કોઈ સગીર વ્યક્તિ, આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે, પુખ્ત વયની વ્યક્તિ તરીકે ગણાશે અને નોંધણી સત્તામંડળ પાસે પોતાનું નામ અને સરનામું નોંધાવવાને હકદાર રહેશે અને કામ અથવા તેના બદલામાં બેરોજગારી ભથ્થું મેળવવાને હકદાર રહેશે.

સ્પષ્ટીકરણ.- આ પેટા-કલમના હેતુ માટે, ‘કુટુંબ’ એ શબ્દપ્રયોગનો અર્થ સાથે રહેતા હોય તે પતિ, પત્ની, પિતા, માતા, ભાઈ, બહેન, પુત્ર અને પુત્રી એવો થાય છે.

- (૩) નોંધણી થયેલ દરેક વ્યક્તિ, નોંધણીની તારીખથી પંદર દિવસની અંદર રોજગાર મેળવવા માટે હકદાર રહેશે. તે જ્યાં રહેતી હોય તે સ્થાનિક વિસ્તારમાં શક્ય હોય તેટલે સુધી, રોજગાર આપવાનો રહેશે અને તે, તેની શૈક્ષણિક લાયકાતો, અનુભવ અને શારીરિક સ્થિતિ જોતાં તેને માટે યોગ્ય હોવો જોઈશે.
- (૪) કોઈ વ્યક્તિના નામની નોંધણીની તારીખથી પંદર દિવસની અંદર રાજ્ય સરકાર તેને રોજગાર આપી શકે નહિ, તો તે, ૧૫ દિવસ પૂરા થયાની તારીખથી, રોજગાર બાંધધરી ફંડમાંથી રોજના રૂ. ૪૫/-ના દરે બેરોજગારી ભથ્થું મેળવવાને હકદાર રહેશે. કોઈ કામ તેને આપવામાં ન આવે ત્યાં સુધી અથવા તેને આપવામાં આવેલ કોઈ કામ કરવાની તે ના પાડે ત્યાં સુધી બેરોજગારી ભથ્થું આપવામાં આવશે.
- (૫) પેટા-કલમ (૧) અથવા (૨) હેઠળ યોગ્ય રીતે નોંધણી થયેલ બેરોજગાર વ્યક્તિને આપવાનું બેરોજગારી ભથ્થું, રાજ્ય સરકારે જેને આ અર્થે સત્તા આપેલ હોય તે સત્તાધિકારી/સત્તામંડળ મંજૂર કરશે અને ચૂકવશે અને આ હેતુ માટે રાજ્ય સરકાર પોતે યોગ્ય ગણે તેવી કાર્યરીતિ ઠરાવી શકશે.
- (૬) કોઈપણ વ્યક્તિ, તેને આપેલ રોજગાર સ્વીકારે નહિ અથવા કામ કરવાનું કહ્યા પછી ૭ દિવસની અંદર તેમ કરવા માટે હાજર થાય નહિ અથવા સતત એક અઠવાડિયા કરતાં વધુ મુદત સુધી અમલીકરણ અધિકારીની પરવાનગી સિવાય કામ ઉપરથી સતત ગેરહાજર રહે અથવા કોઈ મહિનામાં એક અઠવાડિયાની કુલ મુદત સુધી કામ ઉપર ગેરહાજર રહે, તો તે આ અધિનિયમ હેઠળ કોઈ બેરોજગારી ભથ્થા માટે હકદાર રહેશે નહિ.

યોજનાનો અમલ.

૧૦. (૧) રાજ્ય સરકાર, દરેક જિલ્લામાં, ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે અમલીકરણ એજન્સી નક્કી કરશે.
- (૨) કલમ ૭ અનુસાર તૈયાર કરેલ અને પ્રસિદ્ધ કરેલ યોજના હેઠળ રાજ્ય સરકારે જિલ્લા માટે મંજૂર કરેલા કામ, નિયંત્રક જિલ્લામાં જુદી જુદી અમલીકરણ એજન્સીમાં વહેંચી આપવા જોઈશે.
- (૩) પોતાને સોંપેલા કામ કરવા માટે દરેક અમલીકરણ એજન્સીએ, નિયંત્રક સાથે વિચારવિનિમય કરીને અમલીકરણ અધિકારીઓ નીમવા જોઈશે, જેઓ અમલીકરણ એજન્સી તેમને સોંપે તેવા બીજા કાર્યો બજાવશે.
- (૪) અમલીકરણ અધિકારી, નજીકના નોંધણી સત્તામંડળ પાસેથી અમલીકરણ એજન્સીએ કરવાના કામો ઉપર નોકરીએ રાખવા માટે વ્યક્તિઓના નામોની યાદી, વખતોવખત મેળવશે.
- (૫) અમલીકરણ અધિકારી, કામ કરવા ઈચ્છતી કોઈ બિન-કુશળ વ્યક્તિને કોઈપણ પ્રકારનું શારીરિક કામ કરવાનો અને તેને એક કામમાંથી બીજા કામમાં તબદીલ કરવાનો આદેશ કરી શકશે.

વેતન.

૧૧. (૧) વેતન, વખતોવખત ઠરાવવામાં આવે તેવા દરોની અનુસૂચિ અનુસાર આપવામાં આવશે.
- (૨) દર, સીધી રીતે કામની ગુણવત્તા અને પ્રમાણ સાથે સંકળાયેલો રહેશે અને શક્ય હોય તેટલે સુધી, અન્ય ઉદ્યોગ અથવા રોજગારમાં તેવા જ કામદારોને અપાતા વેતનના દર જેટલો રહેશે.
- (૩) બિન-કુશળ કામદારો માટે, દરો એવી રીતે નક્કી કરવાના રહેશે કે દરરોજના આઠ કલાક ખંતથી કામ કરનાર વ્યક્તિને સામાન્યતઃ રાજ્યના ખેત મજૂર માટે વખતોવખત ઠરાવેલા ઓછામાં ઓછા વેતન જેટલું કુલ વેતન મળી રહે.

શિક્ષા.

૧૨. જે કોઈ વ્યક્તિ,-

- (ક) રોજગારમાં હોય પણ કલમ ૮ની પેટા-કલમ (૧) અથવા (૨) હેઠળ પોતાનું નામ નોંધાવે અને તે કલમની પેટા-કલમ (૪) હેઠળ બેરોજગારી ભથ્થું મેળવે; અથવા
- (ખ) કલમ ૮ની પેટા-કલમ (૪) હેઠળ બેરોજગારી ભથ્થું મેળવે અને અન્ય સ્થળે રોજગાર સ્વીકારે પણ સંબંધિત નોંધણી સત્તાધિકારીના ધ્યાનમાં આ હકીકત લાવે નહિ અને બેરોજગારી ભથ્થું મેળવવાનું ચાલુ રાખે, તે

વ્યક્તિને, દોષિત ઠર્યે, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન કરીને મેળવેલા બેરોજગારી ભથ્થાની રકમની બમણી રકમ સુધીના દંડની શિક્ષા થશે.

૧૩. (૧) આ અધિનિયમના આરંભની તારીખે, રાજ્ય સરકાર, રોજગાર બાંધધરી ફંડ એ તરીકે ઓળખાતું એક ફંડ રચશે.

રોજગાર  
બાંધધરી  
ફંડની  
સ્થાપના.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ રચાયેલ રોજગાર બાંધધરી ફંડમાં નીચેનું જમા કરવામાં આવશે:-

- (ક) અગાઉના નાણાકીય વર્ષ દરમિયાન મળેલા વ્યવસાય, વ્યાપાર, ધંધા અને રોજગાર ઉપરના વેરાની તમામ રકમ,
- (ખ) રાજ્ય સરકારે, કેન્દ્ર સરકારે અથવા કોઈ સ્થાનિક મંડળે આપેલા કોઈ ફાળા અથવા ગ્રાન્ટ,
- (ગ) અન્ય સંસ્થાપિત કે બિન-સંસ્થાપિત મંડળો અથવા વ્યક્તિઓ પાસેથી મળેલી કોઈ રકમો.

(૩) ફંડમાં જમા થયેલી રકમ, યોજનાનો અમલ કરવાના હેતુ માટે ઠરાવવામાં આવે તે રીતે અને તેવી શરતને અધીન રહીને ખર્ચવામાં આવશે.

૧૪. રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, એવો આદેશ કરી શકશે કે યોજના અને નિયમો કરવાની સત્તા સિવાય આ અધિનિયમ હેઠળ તેણે વાપરવાની સત્તા, જાહેરનામામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવા સંજોગોમાં અને તેવી શરતો હેઠળ તે જાહેરનામામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવા અધિકારીઓ અથવા તેના તાબાના અધિકારીઓ પણ વાપરી શકશે.

સત્તાની  
સોંપણી.

૧૫. આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલ યોજના અથવા નિયમો અનુસાર શુદ્ધબુદ્ધિથી કરેલા અથવા નહિ કરેલા તેવા કોઈ કાર્ય માટે રાજ્ય સરકાર અથવા કોઈ સત્તાધિકારી અથવા અધિકારી અથવા મંડળ અથવા વ્યક્તિ સામે કોઈપણ દાવો, ફરિયાદ અથવા અન્ય કાનૂની કાર્યવાહી થઈ શકશે નહિ.

શુદ્ધબુદ્ધિથી  
લીધેલાં પગલાંને  
રક્ષણ.

૧૬. (૧) રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, આ અધિનિયમના તમામ અથવા કોઈપણ હેતુ સિદ્ધ કરવા માટે નિયમો કરી શકશે.

નિયમો  
કરવાની  
સત્તા.

(૨) ખાસ કરીને અને પૂર્વવર્તી સત્તાની વ્યાપકતાને બાધ આવ્યા સિવાય જે બાબતો આ અધિનિયમથી નિયમો દ્વારા ઠરાવવાનું સ્પષ્ટ રીતે ફરમાવ્યું હોય અથવા છૂટ આપી હોય તેવી તમામ બાબતો અથવા તે પૈકી કોઈ બાબતની જોગવાઈ કરવા માટે આવા નિયમો કરી શકાશે.

(૩) આ કલમથી સોંપવામાં આવેલી નિયમો કરવાની સત્તા, પૂર્વ-પ્રસિદ્ધિ પછી કરવામાં આવતા નિયમોની શરતને અધીન રહેશે.

(૪) આ કલમ હેઠળ કરવામાં આવેલ તમામ નિયમો તે કરવામાં આવે તે પછી, બનતી ત્વરાએ ઓછામાં ઓછી ત્રીસ દિવસની મુદત સુધી રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવા જોઈશે અને જેમાં તે એ રીતે મૂકવામાં આવ્યા હોય તે સત્ર અથવા ત્યાર પછી તરત આવતા સત્ર દરમિયાન રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાંથી જે કંઈ રદ કરે અથવા તેમાં જે કંઈ ફેરફાર કરે તેને અધીન રહેશે.

(૫) રાજ્ય વિધાનમંડળ એ રીતે જે કંઈ રદ કરે અથવા તેમાં જે કંઈ ફેરફાર કરે તે રાજપત્રમાં પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવશે અને તેમ થયે તે અમલમાં આવશે.

### ઉદ્દેશો અને કારણો

પશ્ચિમ બંગાળ અને કેરળ સરકારે બેરોજગાર વ્યક્તિઓને બેરોજગારી ભથ્થું મેળવવાનો હક મળે એવા કાયદા કર્યા છે. મહારાષ્ટ્ર સરકારે પણ આ દિશામાં પગલાં લીધાં છે. યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ ઓફ અમેરિકા અને બ્રિટન જેવા દેશોએ પણ બેરોજગાર વ્યક્તિઓને બેરોજગારી ભથ્થું આપવા માટેની જોગવાઈઓ કરી છે. સમાજવાદી દેશોમાં, કામ મેળવવાના અધિકારને મૂળભૂત અધિકારમાંના એક અધિકાર તરીકે માન્ય કરવામાં આવ્યો છે. આપણા સંવિધાનમાં, અનુચ્છેદ ૪૧ હેઠળ, બીજી બાબતોની સાથોસાથ, બેરોજગારીના કિસ્સામાં કામ મેળવવાનો અધિકાર સુનિશ્ચિત કરી આપવા માટે અસરકારક જોગવાઈ કરવાનો આદેશ આપવામાં આવ્યો છે. સંવિધાનના આમુખમાં “સમાજવાદી” શબ્દને સ્થાન આપવામાં આવ્યું છે.

સ્વાતંત્ર્યના છોત્તેર વર્ષ પછી પણ, બેરોજગાર કુશળ અને બિન-કુશળ વ્યક્તિઓનો સમુદાય વધતો જ રહ્યો છે. આ પરિસ્થિતિ બેરોજગાર વ્યક્તિઓના મનમાં આગની જેમ અશાંતિ ફેલાવે છે અને વ્યક્તિના વિકાસને પણ રૂંધે છે.

સામાજિક ન્યાયના હિતમાં સરકારે બેરોજગારીની આ ભયંકર પરિસ્થિતિનો અંત લાવવા માટે તરત જ હકારાત્મક અને અસરકારક પગલાં લેવા માટેનો સમય હવે પાકી ગયો છે. દિવસના અંતે કોઈપણ વ્યક્તિ અન્ન વગર ન રહે તે આજની ઘડીનો તકાજો છે. કોઈપણ આકર્ષક સ્વરૂપની યોજના ભૂખ્યા માણસને સંતોષી શકે નહિ.

આજની ઘડીનો એ તકાજો છે કે “તમામ પુખ્ત વયની વ્યક્તિઓને રોજગાર આપો અથવા રોજગાર આપી ન શકો તો બેરોજગારી ભથ્થું આપો.” તેથી આ વિધેયક.

ગાંધીનગર,

તારીખ: ૬ટી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૩.

ઈમરાન ખેડાવાલા,

વિ.સ.સ.

### નાણાકીય યાદી

કલમ ૧૩.- પેટા-કલમ (૧)થી રોજગાર બાંધધરી ફંડ સ્થાપવા અને નિભાવવા માટે જોગવાઈ કરી છે.

પેટા-કલમ (૨)થી, અગાઉના નાણાકીય વર્ષ દરમિયાન વ્યવસાય, વ્યાપાર, ધંધા અને રોજગાર ઉપરના વેરામાંથી મળેલ રકમ અને રોજગાર બાંધધરી ફંડમાં રાજ્ય સરકારે આપેલા કોઈ ફાળા અથવા ગ્રાન્ટની રકમ આપવાની જોગવાઈ કરી છે.

આ જોગવાઈઓથી રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી ખર્ચ કરવાનું આવે છે. રાજ્ય સરકારને આમાં ચોક્કસ કેટલું ખર્ચ થશે તે આકારવાનું મુશ્કેલ હોવાથી, આવર્તક અથવા અનાવર્તક ખર્ચનો અંદાજ આપવો શક્ય નથી.

ગાંધીનગર,

તારીખ: ૬ટી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૩.

ઈમરાન ખેડાવાલા,

વિ.સ.સ.

### ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

આ વિધેયકમાં, નીચેની બાબતોમાં ધારાકીય પ્રકારની સત્તા સોંપવાનો સમાવેશ થાય છે:-

- કલમ ૪.- આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, રાજ્ય રોજગાર બાંધધરી કાઉન્સિલના અધ્યક્ષ અને સભ્યો નીમવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૫.- આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, દરેક જિલ્લામાં, જિલ્લા રોજગાર બાંધધરી સમિતિ રચવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૬.- આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, રોજગાર નિયંત્રક નીમવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૭.- (૧) આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, તમામ પુખ્ત વયની વ્યક્તિઓને રોજગાર આપવાની યોજના તૈયાર કરીને પ્રસિદ્ધ કરવાની સત્તા મળે છે.  
(૨) આ કલમની પેટા-કલમ (૪)થી, રાજ્ય સરકારને, યોજના તૈયાર કરવાની રીત ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૮.- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, નોંધણી સત્તામંડળે કાર્ય કરવાની રીત ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૯.- આ કલમની પેટા-કલમ (૫)થી, રાજ્ય સરકારને, બેરોજગારી ભથ્થું મંજૂર કરવા અને ચૂકવવા માટેના સત્તાધિકારી, સત્તામંડળ અને કાર્યરીતિ ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૧૦.- આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, અમલીકરણ એજન્સી નક્કી કરવાની અને એવી એજન્સીઓ નક્કી કરવાની રીત ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.

- કલમ ૧૧.- આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, રાજ્ય સરકારને, વેતનના દર ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૧૩.- આ કલમની પેટા-કલમ (૩)થી, રાજ્ય સરકારને, ફંડમાં જમા થયેલી રકમ ખર્ચવાની રીત અને શરતો ઠરાવવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૧૪.- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, પોતાની સત્તા પોતાના તાબાના અધિકારીઓને સોંપવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૧૬.- આ કલમથી, રાજ્ય સરકારને, અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમો કરવાની સત્તા મળે છે.
- ઉપર્યુક્ત સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

ગાંધીનગર,

તારીખ: દુટ્ટી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૩.

તારીખ: ૩૦ માર્ચ, ૨૦૨૩,  
ગાંધીનગર.

ઈમરાન ખેડાવાલા,

વિ.સ.સ.

ડી. એમ. પટેલ,  
સચિવ,  
ગુજરાત વિધાનસભા.

-----

